

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้พัฒนาอย่างรวดเร็ว ทั้งยังมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอย่างยิ่ง ในการที่จะนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้กับการศึกษา เพิ่มพูนกิจกรรมการเรียนรู้การศึกษาด้วยตนเอง ระบบการเรียนรู้ผ่านทางอินเทอร์เน็ต (E-learning) เป็นเทคโนโลยีทางการศึกษาด้านหนึ่ง ที่เป็นแนวทางที่จะพัฒนาผู้เรียน นอกเหนือจากระบบการศึกษาในห้องเรียน บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่ายเป็นแนวคิดทางการศึกษาแบบใหม่ที่เกิดขึ้นจากความก้าวหน้าทางด้านคอมพิวเตอร์ออนไลน์ ทำให้เกิดการเรียนการสอนระบบต่างๆ และมีชื่อเรียกขานแตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็น การเรียนการสอนผ่านเว็บ (Web-based Instruction), การเรียนการสอนออนไลน์ (On-line Learning), การเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต (Internet-based Instruction) หรือแม้แต่จะเรียกว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเว็บ (CAI on Web) แต่ละแบบจัดเป็นรูปแบบของการเรียนรู้ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั้งสิ้น (ปรัชญานันท์ นิลสุข, 2547: 1-16)

ในส่วนของหลักสูตรการเรียนของคณะบริหารธุรกิจ วิชาทางการจัดการ เป็นวิชาพื้นฐานที่ผู้ศึกษาด้านการบริหารควรที่จะศึกษาทำความเข้าใจ แต่เนื่องจากจำนวนชั่วโมงเรียนมีอย่างจำกัด ทำให้ผู้สอนไม่สามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนได้ทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาที่มีทฤษฎีเยอะเช่น เรื่องภาวะผู้นำ ดังนั้นในขณะที่เรียนอยู่ในชั้นเรียน ผู้สอนควรที่จะมุ่งเน้นเรื่องความมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และให้นักศึกษาเรียนเสริมความรู้จากระบบการเรียนรู้ผ่านทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเอง สามารถจัดสรรเวลาในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและยังสามารถเรียนรู้ได้จากทุกสถานที่ ที่สามารถเชื่อมต่อระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ อีกทั้งการแก้ไขบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่าย สามารถปรับเปลี่ยนข้อมูลเนื้อหาและการรูปแบบการนำเสนอบทเรียนได้ง่ายกว่าการทำสื่อการสอนรูปแบบอื่น โดยภายในระบบสื่อการสอนนั้นประกอบด้วยส่วนของเนื้อหา บทเรียน และส่วนของแบบทดสอบ เพื่อเป็นการวัดระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ หลังจากเรียนจบในแต่ละบท และผู้สอนเองสามารถตรวจสอบได้ถึงข้อมูลการทำแบบทดสอบของนักศึกษา เพื่อให้ทราบถึงเนื้อหาที่ควรสอนเพิ่มเติม

ดังนั้นผู้ศึกษาเห็นว่าการพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่าย เรื่องภาวะผู้นำ มีประโยชน์เป็นอย่างมากเนื่องจากเป็นเรื่องที่น่าสนใจมากเรื่องหนึ่ง ของวิชาพื้นฐานทางการจัดการ และมีเนื้อหาทฤษฎีค่อนข้างมาก จึงเหมาะกับการเรียนเสริมผ่านทางบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่าย อีกทั้งยังช่วยเพิ่มคุณภาพการให้บริการการศึกษาของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่ายต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่าย โดยนำเสนอเนื้อหาเรื่องภาวะผู้นำ ให้กับคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่าย โดยนำเสนอเนื้อหา เรื่องภาวะผู้นำ โดยมีความยาวของบทเรียน 1 ชั่วโมง ให้กับคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ทำให้คุณภาพการให้บริการการศึกษาแก่นักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลต่อการพัฒนาภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1.4 นิยามศัพท์

บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่าย (E-learning Courseware) หมายถึง บทเรียนทางคอมพิวเตอร์ที่อาศัยระบบอินเทอร์เน็ตและนำเทคโนโลยีของเว็บในการถ่ายทอดเนื้อหาเรื่องสื่อการสอน ที่ประกอบด้วยเนื้อหาและกิจกรรม โดยมีการนำเสนอบทเรียนในลักษณะของตัวอักษร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียง มีการโต้ตอบระหว่างผู้เรียนกับเนื้อหา เพื่อนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนหรือให้ผู้เรียนได้ใช้ในการทบทวนความรู้

ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งอาจโดยการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งและเป็นที่ยอมรับของสมาชิกให้มีอิทธิพลและบทบาทเหนือกลุ่ม สามารถที่จะจูงใจชักนำ หรือชี้นำให้สมาชิกของกลุ่มรวมพลังเพื่อปฏิบัติการกิจต่างๆของกลุ่มให้สำเร็จ

ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการของการแลกเปลี่ยนของการปฏิสัมพันธ์ที่มีความหมายซับซ้อนและมีพลวัตอยู่ตลอดเวลา มีองค์ประกอบ 4 ประการที่เกี่ยวข้องในกระบวนการภาวะผู้นำ ได้แก่ ผู้นำ ผู้ตาม บริบทสถานการณ์ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น องค์ประกอบเหล่านี้ต่างมีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อซึ่งกันและกันเสมอ

1.5 การรายงานผลการศึกษา

สำหรับรายงานการศึกษา ผู้ศึกษาได้แบ่งออกเป็น 7 บท ดังต่อไปนี้

1. บทที่ 1 บทนำ
2. บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. บทที่ 3 ขั้นตอนการจัดทำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์
4. บทที่ 4 เนื้อหาบทเรียนและผังดำเนินเรื่อง
5. บทที่ 5 ผลการสำรวจความคิดเห็นผู้เรียน
6. บทที่ 6 การปรับปรุงบทเรียน
7. บทที่ 7 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ